

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 2722/05
13.04.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija Snežane Andrejević, predsednika veća, Spomenke Zarić, Slađane Nakić-Momirović, Zvezdane Lutovac i Nikole Stanojevića, članova veća, u parnici tužioca "AA", čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog "BB", čiji je punomoćnik BV, advokat, radi utvrđenja prava korišćenja, odlučujući o reviziji tužioca, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda Beogradu Gž. 6734/05 od 17.8.2005. godine, u sednici veća od 13.4.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužioca, izjavljena protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž. 6734/05 od 17.8.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Mladenovcu P. 428/04 od 10.3.2005. godine, stavom prvim izreke odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca da se utvrdi njegovo pravo trajnog korišćenja na katastarskoj parceli broj aa u zk. ul. bb KO VV, što bi tuženi bio dužan priznati i trpeti. Stavom drugim izreke tužilac je obavezan da tuženom naknadi troškove postupka u iznosu od 10.500,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Beogradu Gž. 6734/05 od 17.8.2005. godine stavom prvim izreke odbijena je kao neosnovana žalba tužioca i potvrđena prvostepena presuda u stavu prvom izreke. Stavom drugim izreke uvažena je žalba tuženog i ukinuto rešenje o troškovima sadržano u stavu drugom izreke prvostepene presude i u ovom delu predmet je vraćen prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Protiv drugostepene presude u stavu prvom izreke tužilac je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu člana 399. ZPP ("Službeni glasnik RS", broj 125/04) i našao da revizija nije osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti. Nema ni bitnih povreda iz člana 361. stav 2. tačka 12. ZPP i člana 361. stav 1. u vezi člana 382. stav 1. ZPP, na koje se u reviziji neosnovano ukazuje. Naime, nižestepene presude sadrže jasne razloge o odlučnim činjenicama, a drugostepeni sud je ocenio sve žalbene navode od odlučnog značaja i naveo razloge koje je uzeo u obzir po službenoj dužnosti.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tuženi je upisan kao titular prava korišćenja zemljišta u državnoj svojini odnosno katastarske parcele aa ukupne površine 2.01,18 ha. Po osnovu nacionalizacije iz 1959. godine i po DN. rešenju ___/64 izvršen je upis ove katastarske parcele u društvenu svojinu sa pravom trajnog korišćenja u korist Opštine Mladenovac. Rešenjem SO Mladenovac od 25.11.1964. godine pravnom prethodniku tuženog preneto je pravo na trajno korišćenje ove katastarske parcele, sa površinom 0.90.07 ha, radi izgradnje skladišta. Po osnovu ovog rešenja, izvršena je uknjižba i umesto Opštine Mladenovac tuženi je upisan kao titular prava trajnog korišćenja spornog zemljišta u društvenoj svojini. Nakon toga, dana 26.3.1969. godine SO Mladenovac donela je zaključak o davanju na korišćenje neizgrađenog građevinskog zemljišta kp. aa površine 2.04,24 ha u KO VV pravnom prethodniku tužioca radi izgradnje poslovnih objekata. Istim zaključkom, odlučeno je da se od tuženog kao ranijeg korisnika izuzme deo katastarske parcele aa površine 0.87.39 ha i prenese na novog korisnika odnosno pravnog prethodnika tužioca, s tim što će se o tom prenosu sačiniti poseban ugovor. Tuženom je tom prilikom dodeljeno na trajno korišćenje zemljište površine 0.50 ha u KO VV, sa oznakom kp. br. aa, takođe radi izgradnje poslovnih objekata. Istim zaključkom konstatovano je da će rešenje o davanju zemljišta na korišćenje, shodno odredbi člana 10. Zakona o prometu zemljišta i zgrada, doneti opštinski organ uprave nadležan za imovinsko-pravne poslove. Prema podacima Službe za katastar Mladenovca zabeležen je prenos po rešenju Opštine Mladenovac iz 1969. godine o davanju na korišćenje katastarske parcele pravnom prethodniku tužioca preduzeću "GG", mada u katastru nema rešenja o ovom prenosu. Tužilac je 2002. godine upisan u katastar kao novi korisnik sporne katastarske parcele aa KO VV, po osnovu poravnanja zaključenog sa preduzećem "DD", zaključenog pred Privrednim sudom u Beogradu P. 2973/96 od 18.12.1996. godine, a preduzeće "DD" je pravni sledbenik preduzeća "GG". Utvrđeno je takođe da se sporna nepokretnost vodi kao osnovno sredstvo tuženog.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno su nižestepeni sudovi primenili materijalno pravo kada su odbili zahtev tužioca za utvrđenje prava trajnog korišćenja spornog zemljišta u državnoj svojini Republike Srbije.

Članom 43. Zakona o prometu zemljišta i zgrada ("Službeni list FNRJ", br. 26/54, 19/55, 48/58, 30/62, 53/62 i "Službeni list SFRJ", br. 15/65), predviđeno je da skupština opštine može građevinsko zemljište u društvenoj svojini davati na korišćenje građanima radi podizanja porodične stambene zgrade, kao i radnim i drugim samoupravnim organizacijama, društveno političkim zajednicama, društveno političkim organizacijama i udruženjima građana i građanskim pravnim licima, radi podizanja zgrada za njihove potrebe. Članom 46. ovog Zakona predviđeno je da rešenje o davanju građevinskog zemljišta na korišćenje i o davanju poljoprivrednog zemljišta na iskorišćavanje donosi, na osnovu zaključka skupštine opštine donetog na sednici, upravni organ opštine nadležan za imovinsko - pravne poslove.

U postupku je utvrđeno da je tuženi zemljišno knjižni titular prava korišćenja spornog zemljišta na osnovu odluke SO Mladenovac iz 1964. godine, a zaključak iz 1969. godine o prenosu dela ove parcele površine 0.87,39 hektara na novog korisnika odnosno preduzeće "GG", koje je pravni prethodnik tužioca, bez zaključenja ugovora o prenosu prava sa jednog titulara na drugog, ne može biti osnov za prenos prava korišćenja. Takođe, u navedenom zaključku iz 1969. godine predviđeno je da će rešenje o davanju zemljišta na korišćenje doneti opštinski organ uprave nadležan za imovinsko pravne poslove u smislu člana 10. Zakona o prometu zemljišta i zgrada, ali ovakvo rešenje nije dostavljeno sudu, a ne nalazi se ni u arhivi opštine niti službe za katastar. S obzirom na navedeno, pravilan je zaključak nižestepenih sudova o jačem pravnom osnovu tuženog na državinu sporne katastarske parcele, budući da tužilac nije dostavio dokaze da je sa pravnim prethodnicima preduzećima "GG" i "DD" zakonito koristio ovu nepokretnost prema zaključku od 26.3.1969. godine.

Revizijom tužioca neosnovano se ističe da je pravo korišćenja na spornoj nepokretnosti stekao održajem. Naime, članom 29. ranije važećeg Zakona o osnovnim svojinsko pravnim odnosima predviđeno je da se sredstva u društvenoj svojini ne mogu sticati održajem. Brisanjem navedenog člana, koje je izvršeno Zakonom o osnovama svojinsko pravnih odnosa ("Službeni list SRJ", br. 29/96), nije izvršena konvalidacija i osnaženje ranijeg državninskog stanja i uspostavljanje prava svojine po osnovu održaja na sredstvima i stvarima koje su bile u društvenoj svojini, jer ovaj zakon u prelaznim i završnim odredbama ne sadrži pravilo o retroaktivnoj primeni, pa se zato rokovi za održaj mogu računati samo ubuduće, od momenta stupanja na snagu ovog Zakona odnosno od 3. avgusta 1996. godine. Revizijom se takođe neosnovano ističe da član 29. ranije važećeg Zakona o svojinsko pravnim odnosima nije zabranjivao sticanje nepokretnosti u društvenoj svojini održajem na teret drugog društveno pravnog lica. Međutim, u odnosima između društveno pravnih lica institut održaja nije se primenjivao, već su promene nosilaca prava korišćenja bile moguće samo na osnovu odluke državnog organa, samoupravnih sporazuma ili pravnog posla.

Iz navedenih razloga, Vrhovni sud je odlučio kao u izreci, na osnovu člana 393. ZPP.

Predsednik veća

sudija

Snežana Andrejević, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

ljm